

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного
стану лісів у 2025 році

09.05.2025р.

снт. Врадіївка

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, начальником відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїсою, провідним інженером лісового господарства філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ДЯДЮКОВИМ Дмитром, лісничими філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»: Березківського лісництва КРАВЧЕНКОМ Віктором, Новопавлівського лісництва КУЧАНСЬКИМ Сергієм, Первомайського лісництва КОШЕЛЄВОЮ Євгенією, Доманівського лісництва ШИТІВ Василем, помічником лісничого Врадіївського лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» БОЙКО Оксаною, майстром лісу Лисогірського лісництва філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ДАВИДЕНКО Володимиром, провели з 08.05.2025 року по 09.05.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на **загальній площі 159,7 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування								категорія захисності
					загальна	площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 га		
Доманівське	19	1	16,5	1	7,0	7,0	8Яз1Дз1Взд	65	0,5	3	16	22	80	3	
Доманівське	19	1	16,5	2	9,5	9,5	8Яз1Дз1Взд	65	0,5	3	16	22	80	3	
Разом по л-ву:			33,0		16,5	16,5									
Новопавлівське	16	1	2,4		2,4	2,4	4Дз6Клг	39	0,6	2	14	18	90	3	
Новопавлівське	17	9	3,8		3,8	3,8	10Акб	36	0,60	1	14	14	90	3	
Новопавлівське	4	24	1,8		1,8	1,8	10Акб+Взд	15	0,60	1	7	8	30	3	
Новопавлівське	38	7	4,9		4,9	4,9	5Дз3Клг1Взд1Клт	46	0,60	4	10	14	55	3	
Новопавлівське	17	16	5,4		5,4	5,4	9Клг1Дз	40	0,70	2	14	22	100	3	
Новопавлівське	37	16	4,8		4,8	4,8	6Дз1Клт3Клг+Ябл	46	0,75	2	14	20	100	3	
Разом по л-ву:			23,1		23,1	23,1									
Лисогірське	12	7	18,0	1	7,0	7,0	5Акб(25)3Акб(10)2Абз	25	0,70	1	10	10	40	3	
Лисогірське	12	7	18,0	2	7,0	7,0	5Акб(25)3Акб(10)2Абз	25	0,70	1	10	10	40	3	
Лисогірське	43	2	3,2		3,2	3,2	10Акб	45	0,70	2	16	22	135	3	
Лисогірське	37	5	3,8		3,8	3,8	10Акб+Дз	30	0,70	1Б	16	10	135	3	
Разом по л-ву:			43,0		21,0	21,0									

Первомайське	1	3	0,4		0,4	0,4	10Сз	61	0,50	1	22	28	240	3
Первомайське	4	2	7,8		7,8	7,8	10Дз+Сз	79	0,60	1	25	28	250	3
Первомайське	4	4	3,3		3,3	3,3	10Сз	71	0,60	1	25	32	330	3
Первомайське	11	5	4,3		4,3	4,3	10Дз+Язл	75	0,70	1	23	28	250	3
Первомайське	11	7	3,6		3,6	3,6	10Дз+Язл+Клг	75	0,70	1	23	28	260	3
Первомайське	5	19	0,6		0,6	0,6	10Сз	72	0,50	2	21	28	220	3
Первомайське	9	7	5,3		5,3	5,3	10Сз	77	0,60	1	25	28	325	2
Первомайське	19	6	0,9		0,9	0,9	10Сз+Акб	75	0,60	1А	27	36	365	3
Первомайське	20	6	2,1		2,1	2,1	10Сз+Акб	73	0,60	1	25	28	325	3
Первомайське	22	2	2,3		2,3	2,3	10Сз	73	0,60	2	22	26	275	3
Первомайське	24	11	38,8	3	10,0	10,0	5Дз5Яз+Глз+Клг	77	0,60	1	26	28	270	3
Первомайське	27	28	3,5		3,5	3,5	10Язл+Мсв	50	0,70	1	19	24	180	3
Первомайське	27	23	2,0		2,0	2,0	10Дз	45	0,70	1	18	24	180	3
Первомайське	19	4	3,6		3,6	3,6	10Сз+Акб	78	0,50	1	26	36	300	3
Первомайське	1	2	0,7		0,7	0,7	10Дз+Сз	79	0,60	1	24	28	230	3
Разом по л-ву:			79,2		50,4	50,4								
Врадіївське	16	1	23,5	1	7,0	7,0	10Акб+Дз+Взд	35	0,70	1	14	18	102	3
Врадіївське	1	5	1,0		1,0	1,0	10Сз	50	0,50	1А	21	28	220	3
Врадіївське	32	6	25,0	1	7,0	7,0	10Акб	25	0,70	1А	13	14	100	3
Врадіївське	32	6	25,0	2	7,0	7,0	10Акб	25	0,70	1А	13	14	100	3
Врадіївське	32	6	25,0	3	7,0	7,0	10Акб	25	0,70	1А	13	14	100	3
Разом по л-ву:			99,5		29,0	29,0								
Березківське	33	5	6,8		6,8	6,8	7Дз1Акб1Сз1Клг+Бп	80	0,50	1	25	36	205	3
Березківське	38	6	3,4		3,4	3,4	6Дз2Клг2Яз	50	0,70	1	19	24	180	3
Березківське	23	14	6,4		6,4	6,4	10Дз+Тк	85	0,60	2	24	28	235	3
Березківське	24	4	1,8		1,8	1,8	8Дз2Яз	45	0,70	1	17	20	160	3
Березківське	41	29	1,3		1,3	1,3	10Дз	70	0,50	3	18	26	130	3
Разом по л-ву:			19,7		19,7	19,7								
Всього по філії ВСП:					159,7									

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Врадіївського надлісництва Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування вологи та поживних речовин) та призводять до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідовним всиханням.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень всіх лісництв Врадіївського надлісництва Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибіркову санітарну рубку, дерева всіх листяних порід (дуб, клен, ясен, акація та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (заболонниками, вусачами, златками).

На ділянках з акацією білою будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева суховершинні та сухостійні, з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів, вражені некрозно – раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками – під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені поодинокі плодові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядрово – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядрово-смугасту стовбурову гниль корозійного типу. Також було виявлено на акацієвих деревах поодинокі плодові тіла сірчано – жовтого трутовика, що викликає червоно – буру ядрову призматичну стовбурну гниль.

Деревостани дуба поодинокі вражені поперечним раком з повним обхватом периметра стовбура з характерними ознаками – поперечними тріщинами, нерівними краями та деформованими стовбурами.

В Первомайському лісництві квартал 1 виділ 3, квартал 4 виділ 4, квартал 5 виділ 19, квартал 9 виділ 7, квартал 19 виділ 6 та 4, квартал 20 виділ 6, квартал 22 виділ 2 та Врадіївському лісництві квартал 1 виділ 5 було оглянуто хвойні насадження. У вищезазначених лісництвах наявні дерева сосни IV – VI категорії стану: свіжі сухостійні, відмираючі, суховерхі більше половини довжини крони, взагалі з відсутнім верхом, з тріщинами в комелі, з механічними пошкодженнями корневих лап або стовбурів розміром не менш як 2/3 периметра, з дуго вигнутими зігнутими стовбурами та поодинокі завислі дерева, з локальним відшаруванням кори на різній висоті стовбурів, дані дерева пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїдами, златками, вусачами (рагієм ребристим, комлевим коротковусим), а також було виявлено поодинокі додаткове живлення лубоїдами.

Крім того соснове насадження в кварталі 1 виділі 5 Врадіївського лісництва було додатково пошкоджене пожежею минулих років, що призвело до ослаблення деревостанів внаслідок цієї пожежі, а також сприяло заселенню їх стовбуровими шкідниками. Дерев, в більшості, з обгоранням корневих лап і кореневої шийки, висота нагару до 2-2,5 метрів, на поодиноких стовбурах спостерігається смоловиділення.

Висновок:

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Врадіївського надлісництва Філії відмічається пошкодження дерев пожежею (Врадіївське лісництво квартал 1 виділ 5), стовбуровими шкідниками: короїдами (лубоїдами, заболонниками), вусачами, златками та із

враженням насаджень хворобами лісу (східчастий рак листяних порід, поодинокі поперечний рак дуба, стовбурові гнилі – викликані дереворуйнівними грибами).

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірково санітарну рубку проведено частково.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Врадіївського надлісництва Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення вибіркової санітарної рубки на загальній площі 159,7 га.

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-камбіофагів викладати зрубані дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках:

1. Південно міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства
2. Філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
3. ДСЛП «Херсонлісозахист»

Додаток: фотофіксація.

Головний лісопатолог
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Начальник відділу нагляду та
прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист»

Провідний інженер лісового господарства
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

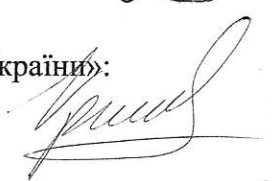
Лісничі філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»:
Березківського лісництва

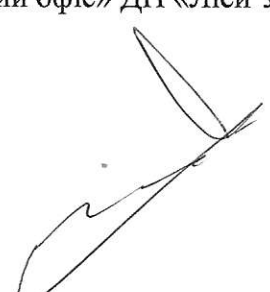
Новопавлівського лісництва

 Ксенія МАЄВСЬКА

 Раїса РУДЬ

 Дмитро ДЯДЮКОВ

 Віктор КРАВЧЕНКО

 Сергій КУЧАНСЬКИЙ

Первомайського лісництва

Євгенія КОШЕЛЄВА

Доманівського лісництва

Василь ШИТІВ

Помічник лісничого Врадіївського лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Оксана БОЙКО

Майстер лісу Лисогірського лісництва
філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Володимир ДАВИДЕНКО